

Agilitysportens

A B C

DEL 1 Det är inte alltid så lätt att hänga med i fackidioters snack. Är det egentligen bra eller dåligt att en agilityhund nollar, suger och släpper? Lär dig de mest elementära agilityuttrycken med hjälp av Hundsports ordlista.

AV MARI EDMAN, TEXT & LASSE MOELL, BILD

Agilityklass (subst. -en, -er)

Officiell tävlingsklass, där samtliga hinder bör ingå. En bana består av minst 14 och högst 20 hinderpassager. Agilityklass finns i svårighetsgraderna I-III. Klass I är den lättaste och den är öppen för alla hundar över 18 månader. För att få tävla i klass II eller III måste hunden vara uppflyttad ur den närmast föregående agilityklassen. I klass III kan registrerade hundar erövra cert. Tre cert (och minst ett andrapris i kvalitetsbedömning på utställning) ger hunden titeln Svensk agilitychampion, SAgCh.

som möjligt mellan och genom hinderpassagera. En rutinerad hund kan ofta själv läsa av vissa passager och med stöd från en skicklig förare hitta en linje som ger ett bra flyt. Knixiga banor där hundarna ideligen ska passera hinder utan att ta dem, eller springa runt hinder för att kunna ta dem från rätt håll, är banor utan någon självklar linje.

Blindbyte (subst. -t, -n)

Handlingsgrepp där föraren byter sida framför hunden, utan att vända sig mot hunden. För ett kort ögonblick

Framförbyte.

Bakombyte.

Bakombyte (subst. -t, -n)

Handlingsgrepp som en förare använder sig av för att informera hunden om att den ska byta riktning. Föraren skickar hunden mot ett hinder och när hunden har passerat föraren/tar hindret byter föraren snabbt från ena sidan av hunden till den andra. Hunden ska följa föraren och landa åt det håll dit föraren är på väg.

begår föraren något av en dödssynd – den vänder ryggen åt hunden. Föraren och hunden måste vara mycket samspelade och lita på varandra för att blindbyten ska fungera.

Blindhinder (subst. -hindret, -hindren)

Hinder som inte ska tas på en bana. De finns alltså där enbart för att utgöra fallor. Det är dock mycket ovanligt att domarna är så fantasilösa när de ritar sina banor. De flesta domare är så bra på att skapa naturliga fallor att de inte behöver använda sig av blindhinder.

Box (subst. -en, -ar)

Vanlig hinderkombination där fyra hopphinder står placerade så att de bildar en fyrkant. Hur denna passage ska tas varierar. En svårighet kan vara att få hunden att springa rakt igenom boxen, särskilt om ansatsen är sned och föraren ligger långt efter hunden. Om föraren tajmar sina signaler fel eller tar i för mycket är det väldigt lätt att trycka ut hunden så att den tar något av de hinder som den ska passera mellan.

Diskning/diskvalificering (subst. -en, -ar)

Skillnaden mellan succé och fiasko kan vara härfin. Och att bli diskad i en agilitytävling är inget skamligt eller ovanligt. Det händer alla, mer eller mindre ofta. Ett steg i fel riktning, en felaktigt höjd hand, en huvudvridning eller liknande kan få hunden att i farten misstolka förarens signaler och ta fel hinder. Andra vanliga orsaker till att ekipage diskas är tre väringar eller att hunden tar rätt hinder men från fel håll.

Flyt (subst. -et)

Att få flyt i loppet är vad alla förare strävar efter. Flyt har man när samspillet mellan hunden och föraren fungerar perfekt och hunden alltid i god tid vet vart den ska.

"Fram/framåt!" (adv.)

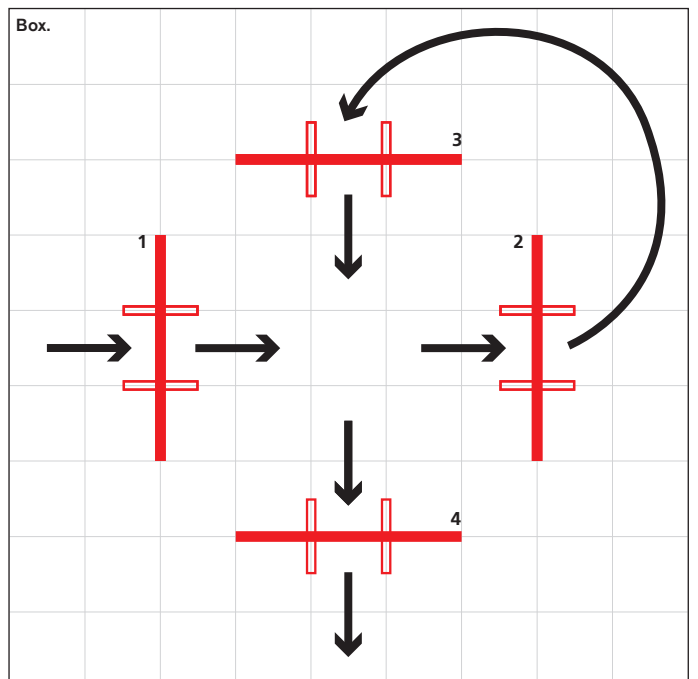
Det vanligaste kommandot för att hunden ska fortsätta i den riktning den är på väg. Kan också betyda att hunden ska öka eller bibehålla farten.

"Fido!" (interj.)

De flesta förare drar hunden mot eller med sig genom att ropa hundens namn, så kallad "Fido"-handling. Detta kommando används även som förstärkare vid bakombyten, för att få hunden att observera i vilken riktning den ska fortsätta. Motsatsen till hundens namn är oftast kommandot "ut!".

Framförbyte (subst. -t, -n)

Handlingsgrepp som förare använder sig av för att hundens svängar ska bli så snäva som möjligt och för att informera om att hunden ska byta riktning. Föraren har hunden på sin ena sida och skickar hunden mot ett hinder, springer före hunden, vänder upp kroppen mot hunden och plockar upp hunden på sin andra sida. Eller så skickar föraren hunden från sig, över

MARI EDMAN
E-POST: edman.mari@mbox300.swipnet.se

Kontaktfält.

eller genom ett hinder, samtidigt som föraren springer och placerar sig på ett annat ställe som hunden vänder upp mot, till exempel vid 180 graders- eller 270 graderssvängar. När föraren tar emot hunden vrider föraren sig i en ny riktning och drar hunden med sig.

Fulsnurr (subst. -en, -ar)

Hunden landar åt fel håll efter ett hinder eller vrider upp åt fel håll när den kommer ut ur en tunnel och snurrar snabbt runt för att komma i rätt riktning. Fulsnurrar resulterar i att hunden hamnar utanför banans linje, tappar tid och ökar dessutom risken för diskning. Detta är något som föraren försöker få hunden att undvika, genom att i så god tid som möjligt informera hunden om vilken väg den ska ta.

Fälla (subst. -an, fällor)

Fällor skapas av domarna för att skilja agnarna från vetet i ett startfält. De ställen på en bana där det verkar självklart för hunden att suga mot ett hinder, när det är meningen att den ska ta ett annat, kallas hinderfällor. Och de passager där föraren inte förutser en svårighet och därför väljer en olämplig handling kallas handlingsfällor. Det som är en fälla för en hund eller förare behöver alltså inte vara någon fälla för en annan.

Förare

(subst. -n,- , best plur förarna)
Den i ekipaget som har gått banan, kan vägen och ansvarar för styrningen – det vill säga människan. Kallas också handler.

Handling [ˈhændliN], engelskt uttal] (subst. -en)

Det sätt på vilket föraren med olika signaler styr hunden runt banan. Handlingssätten är nästan lika många som det finns förare och måste dessutom anpassas efter varje hund. En sak som dock är lika för alla är att hundarna följer de signaler som föraren

sänder ut och som hunden förstär och hinner uppfatta.

Hinderfel

(subst. -et, plur. -, bets. plur. -en)
Om hunden till exempel river ett hopp hinder, inte tar ett kontaktfält korrekt eller missar en port i slalom räcker domaren upp en öppen hand och delar ut fem hinderfel.

Hinderkombination/-passage (subst. -en, -er)

Flera hinder i rad som kräver handling för att hunden ska förstå i vilken ordning de ska tas.

Hindersäker (adj. -t, -säkra)

En hund som självständigt kan utföra de olika hindren korrekt, oavsett från vilken vinkel den kommer mot hindret och oavsett var hunden befinner sig i förhållande till föraren, ärindersäker. Ett ideal som alla förare strävar efter att utbilda sina hundar till.

Hoppklass (subst. -en, -er)

Officiell tävlingsklass, där A-hinder, balansbom, gunga eller bord aldrig ingår. En bana består av minst 14 och högst 20 hinderpassager. Hoppklass finns i svårighetsgraderna I-III. Klass I är den lättaste och den är öppen för alla hundar över 18 månader. För att få tävla i klass II eller III måste hunden vara uppflyttad ur den närmast föregående hoppklassen. I klass III kan

registrerade hundar erövra cert. Tre cert (och minst ett andrapris i kvalitetsbedömning på utställning) ger hunden titeln Svensk hoppchampion, SAg(hopp)Ch.

Högerslalom (subst. -)

Ett slalomhinder som i en bana är placerat så att föraren väljer att ha hunden på sin högra sida, under tiden som hunden tar hindret. Det är oftast

Large.

lättare för hunden att hitta rätt ingång i slalom om hunden kommer mot hindret på förarens högra sida, eftersom hunden då rundar den första slalompiennen.

Idealtid (subst. -en, -er)

Den tid som domaren – efter att ha mätt banlängden, dividerat den med den rekommenderade koefficienten och sett fem hundar som har gått i mål – bestämmer att hundarna måste springa banan på för att inte få tidsfel. Idealtiden är mest generös i agilityklass I och hårdast i hoppklass III.

Klistra (verb -de, -t)

En klistrig hund håller sig så nära

föraren som möjligt under loppet. Eller snurrar runt vid förarens fötter så fort den inte begriper vad den ska göra.

Kontaktfält (subst. -et, -en)

Den nedre delen, som alltid har en avvikande färg, på balanshindrens (balansbommen, A-hindret och gungan) upp- och nerfart. Kontaktfält finns för att föraren ska tvingas få hunden att utföra hindren på ett så säkert sätt som möjligt. Om inte hunden sätter minst en tass på kontaktfältet utdöms fem hinderfel.

Kroken (subst. -en, -ar)

Handlingsgrepp där föraren använder sin borte arm för få hunden att snabbt svänga i riktning mot föraren. Om föraren har hunden på sin vänstra sida och hunden direkt efter ett hinder ska göra en tajt sväng åt höger, höjer föraren sin böjda högra arm strax innan hunden hoppar – för att liksom kroka med hunden – och drar snabbt med hunden åt höger. Kan med fördel kombineras med ett framförbyte för att göra en 180 graders-sväng riktigt tajt.

Lagklass (subst. -en, -er)

Officiell tävlingsform där man tävlar i agility- och hoppklass. Varje lag består av minst tre och max fyra ekipage, där alla hundar tillhör samma storleksklass. De tre bästa individuella resultaten i laget räknas. Banornas svårighet motsvarar klass II, men hundarna behöver inte ha några

individuella meriter för att få tävla i lag. Lagen utmärker sig gärna genom att använda fantasifula namn.

Large (adj.)

Storleksklassen för de högsta agilityhundarna, det vill säga de över 43 cm i mankhöjd. Hopphindrens maxhöjd för largehundar är 65 cm. Övriga storleksklasser heter small och medium.

Lopp (subst. -et, plur. -, best. plur. -en)

Ekipagets tävlingsinsats.

I Hundsport nummer 7-8 2004 fortsätter Agilitysportens ABC begrepp på "M" till och med "V".

TÄVLINGSBOK

...för agility kan beställas från Svenska Bruks- hundklubben, SBK, telefonnr 08-556 811 00. Internetadress: www.brukshundklubben.se och deras e-postadress: order@brukshundklubben.se
Regler för officiella agilitytävlingar kan beställas från Svenska Kennelklubben, SKK, telefonnr 08-795 30 00. Internetadress: www.skk.se

